

Gekke Manus

EEN VERHAAL VOOR ONZE JONGENS

door GERARD.

CHROM - TYP. G. C. CALLENBACH NIJKERK.

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

GEKKE MANUS.

Een verhaal voor onze jongens

DOOR

GERARD.

NIJKERK

G. F. CALLENBACH.

CHROM - TYP. C. CALLENBACH NIJKERK

oor! Over!"

En onder het roepen van deze met zekere driestheid geuite woorden, nam de vlugge Jan Harmsen een geweldigen aanloop, zoodat zijne voeten nauwelijks den grond raakten, zakte eventjes door op de knieën, en, zijne handen op den daartoe gereedstaanden „bok" leggende, zwaaide hij zich in een sierlijken en welberekenden sprong over de levende hindernis heen.

Welk spelletje de jongens deden? Wel, bok-bok, sta-vast! Ge kent het zeker allen, en ook weet ge bij ondervinding, hoeveel oefening en vlugheid er vereischt worden, voor ge u aan den moedigen uitroep waagt, waarmede we onze vertelling begonnen. Want, nietwaar, gewoonlijk worden de strepen, waartusschen een uwer kameraden in gebogen houding het postje van „bok" waarneemt, drie, ja soms drie en een halven meter van elkaar geplaatst, zoodat ge u nog wel eens bedenken moogt voor ge de overmoedige woorden laat hooren.

En ook weet ge even goed als ik, wat het gevolg is, als ge te kort schiet, en het ongeluk hebt om niet *over*, maar *op*, of, erger nog, *voor* den tweeden streep terecht te komen! Is het niet om u de oogen uit het hoofd te schamen, wanneer ge uwe krachten overschat hebbende, onder het luid gelach van uwe makkers genoodzaakt wordt om de plaats van den nu vrijen „bok" in te nemen, en lijdelijk toe te laten, dat uwe kameraden nu hunne vlugheid op u beproeven! Foei, wel past u dan die

deemoedig gebogen houding, en dat in de kiel weggemoffeld gelaat!

Dat Jan Harmsen nu ook weer de held van den dag was, is licht te begrijpen, en juist wilden de jongens hunne aandacht gaan wijden aan den volgenden springer, toen de torenklok hare dagelijks herhaalde waarschuwing liet hooren, dat er een tijd is van spelen, maar ook een van leeren. Nauwelijks werden dan ook de eerste tonen van het klokkespel vernomen, of alle jongens renden als een pijl uit den boog naar de reeds geopende schooldeur, en stormden onder luid gelach het lokaal binnen.

Meester verscheen weldra ook, en als door een tooverslag trad oogenblikkelijk een eerbiedige stilte in. Alle monden zwenen en geen vinger verroerde zich meer. De eenvoudige, oude man ontblootte het hoofd, en op dit teeken vouwden alle kinderen eerbiedig de handen, waarop de oude man den onmisbaren zegen afvroeg van Hem, die alleen dien zegen geven kan, en zeker ook niet onthoudt aan hun, die er dagelijks met een oprecht geloovig hart om vragen.

Vervolgens ging meester naar de kast en haalde de naamlijst der leerlingen te voorschijn, om, zooals hij het vaak schertsenderwijs noemde „appèl” te houden. Meester was een oudgediende; meermalen vergastte hij zijnen leerlingen op het een of ander boeiend verhaal uit zijn soldatenleven; vertellingen, die meestal, daarvoor zorgde de oude man gaarne, o, zoo gelukkig aflepen!

Een voor een werden de namen afgelezen, en allen gaven blijk van hunne tegenwoordigheid door een kort uitgesproken „ja”. Op den naam van Steven van Voorst volgde echter geen antwoord.

Meesters oog vestigde zich op de plaats waar de jongen gewoonlijk zat, en, bemerkende dat hij er niet was, vroeg hij: „Weet iemand soms waarom Steven er niet is?”

Geen antwoord volgde. Nu wendde meester zich tot Jan Harmsen, omdat deze bijzonder bevriend was met Steven, en vroeg: „Heeft hij misschien aan jou iets verteld? Hedenmorgen was hij hier, dus ziek zal hij wel niet zijn.”

„Neen meester, ik weet er niets van,” luidde het antwoord, „maar hij was van middag ook niet op het plein om met ons te spelen.”

„Ik begrijp niet, dat ik er geen boodschap van heb gekregen,” vervolgde de onderwijzer, „de jongen verzuimt anders nooit. Maar 't kan ook zijn, dat hij nog komt. 't Is, geloof ik, nog geen kwartier over tweeën.”

De oude man ging naar zijn lessenaar, waarop in den regel zijn horloge lag, om te zien hoe laat het was. Tot zijne niet geringe verwondering echter was ook de plaats van het horloge onbezet. Zoowel uurwerk als ketting waren verdwenen. Hij tastte in zijn zak om te zien of hij het wellicht bij zich had gestoken. Vergeefsche moeite; de oude man was te zorgvuldig dan dat hij van zijne dagelijksche gewoonte om het horloge des morgens voor zich op den lessenaar te leggen, zou zijn afgeweken.

Plotseling verschoot hij van kleur. Onwillekeurig bracht hij de afwezigheid van Steven in verband met het verdwenen horloge. De jongen zou toch niet...? Maar neen, dat mocht, dat kòn niet waar zijn. Een zijner beste en vlijtigste leerlingen, en die daarenboven nooit ook maar het geringste blijk van oneerlijkheid had gegeven! Neen, dat was onmogelijk! Hij dacht nog eenige oogenblikken na, en zich tot Jan Harmsen wendende, zeide hij: „Och loop eens even naar zijn huis, en vraag waarom Steven niet op school is gekomen.”

„Best, meester”, antwoordde Jan, „ik zal dadelijk terug zijn.”

De onderwijzer ging voort met het aflezen der namen, en juist toen hij daarmede gereed was, kwam Jan Harmsen terug. De jongen was echter niet alleen, maar werd vergezeld door Stevens vader, op wiens gelaat ernstige bezorgdheid te lezen stond.

De man liep op den schoolmeester toe, en fluisterde, voor hem alleen verstaanbaar, dat zijn jongen zich hedenmiddag op den gewonen tijd naar school begeven had, en dat er ook volstrekt niets ongewoons aan hem opgemerkt was, alsof hij b. v. van plan mocht zijn geweest op iets anders dan op onderwijs uit te gaan. Bovendien was dit iets, waaraan de knaap zich, waarschijnlijk al evenmin als gij, mijn beste jonge lezers, nooit schuldig maakte.

Het gelaat van den goeden schoolmeester betrok. Wat viel hiervan te denken? En hij betrapt er zichzelf op dat hij weer voet gaf aan die ontzettende gedachte, dat de jongen...!

Het was immers zoo duidelijk mogelijk! Hij was langs de school gekomen, had door het openstaande raam meesters horloge op den lessenaar zien liggen, en was toen naar binnen geslopen. Het uurwerk op te nemen, luisteren hoe het wel tikte, en het op eenig gerucht in den zak te steken en haastig weg te loopen, wel, het was alles het werk van een oogenblik! En nu durfde hij zich natuurlijk niet vertoonen! Ja, ja, zoo moest het gebeurd zijn! En de goede, oude meester bedroefde zich van harte en wilde wel om tien horloges dat er niets gebeurd was.

Tegen Stevens vader echter repte hij van deze zaak geen woord. Hij gaf alleen zijn groote verwondering te kennen, dat de jongen, blijkbaar zonder eenige reden, de school verzuimd had. De man moest toegeven, dat het een zeer vreemd geval was, en maakte zich zeer ongerust. Hij zou dadelijk alle pogingen in het werk stellen om iets aangaande zijn zoon te vernemen, en het den meester laten weten, zoodra hij iets wist. En Van Voorst spoedde zich weg.

Meesters gelaat miste de anders zoo gewone vriendelijke uitdrukking, en de jongens zagen wel, er was iets niet in orde. Traag kropen de uren voorbij, en geen hunner waagde het om onder de bank te kruipen en daar steelsgewijze een rauwen wortel of appel te verorberen. Zij wisten wel, er viel nu met meester niet te gekscheren. En het werd er al niet beter op, toen vóór het uitgaan der school, meester op vrij strengen toon tot Jan Harmsen zeide: „Blijf straks, als de anderen weggaan, even zitten; ik heb iets met je te bespreken.”

Alle anderen waren blij dat zij geen Jan Harmsen heetten, hoe trotsch zij eenige uren tevoren nog op dien naam zouden zijn geweest; en toen meester met een kort woord van dankzegging geëindigd had, slopen zij zonder veel gedruisch en zeer neerslachtig weg.

„Jan Harmsen”, dus ving de onderwijzer aan, toen hij met den jongen alleen achtergebleven was, en terwijl hij zijn doordringend oog op den knaap liet rusten, „je kent Steven van Voorst nietwaar?”

„Ja, meester, hij is een van mijn beste vrienden!”

„Juist; en zeg me nu eens eerlijk jongen, heeft hij je mis-

schien iets aangaande zijn verzuim medegedeeld? Was hij van plan om weg te blijven?"

„Ik weet er niets van, meester; ik heb hem niet gezien dan toen we van morgen zamen naar huis zijn gegaan.”

„En heeft hij zich toen niets laten ontvallen, of misschien iets gezegd, dat je niet begrepen hebt?"

„Neen, meester, niets!"

„Nu goed, Jan, ik geloof je, want ik weet dat jij, zoo niet meer, dan toch evenveel belang zult stellen in deze treurige zaak. Er is nog iets anders gebeurd, en omdat ik je volkomen vertrouwd, zal ik het je vertellen, opdat er misschien zoodoende eenig licht in zal komen.

„Je weet dat ik gewoon ben om 's morgens, voordat we beginnen, mijn horloge daar op dien lessenaar te leggen?"

„Ja, meester.”

„Welnu, toen ik hedenmiddag in de school kwam, was dat horloge weg!"

Jans gelaat drukte de grootste verbazing uit, zoodat de onderwijzer er geen oogenblik aan twijfelde, dat de knaap ook hiervan volkomen onkundig was. Daarop vervolgde hij:

„Heb je misschien ooit Steven, al was het ook maar één enkele keer, over dat horloge hooren spreken?"

Jan begreep waar meester heen wilde, en met verontwaardiging sprong hij thans op: „Steven een dief, meester, neen, dat nooit!"

„Bedaar, beste jongen, bedaar! Ik zelf kan ook niet anders denken, en toch, en toch! De zaak ziet er zoo bitter treurig uit, Jan!"

„Wat er ook gebeurd is, Steven kan het niet weggenomen hebben, meester; dat weet ik zeker!"

„Nu goed, mijn jongen; ik hoop het niet minder hartelijk dan jij; ik zal er den veldwachter eens over spreken. Je kunt nu wel gaan.”

Geheel terneêrgeslagen verliet Jan de school en meester bleef met zijn sombere overpeinzingen achter.

Doch nauwelijks een kwartier later kwam de jongen met een opgetogen gezicht de school weer binnen loopen, en riep:

„We zullen het vinden, meester, we zullen het vinden!"

„Wat zul je vinden, Jan?“ vroeg meester verbaasd.

„Eerst Steven, en dan het horloge, reken er op!“

„Maar hoe wil je dat aanleggen, jongen?“ vervolgde de goede man met reeds verruimd hart.

„Vader zal 't doen, meester! Vader zal alles in orde brengen. Dat weet ik zeker! Ik ga hem dadelijk alles vertellen!“ En nog voordat de jongen teruggeroepen kon worden, was hij reeds weder buiten. Ja, vlug was hij!

De oude man schudde mismoedig het hoofd. Wat zou iemand, die klaarblijkelijk vlogen van krankzinnigheid had, hier uitrichten? Immers, „gekke Manus“ was in het geheele dorp bekend als iemand, die soms zeer wonderlijke dingen kon doen; niet voor niets had men hem dezen bijnaam gegeven! Wel is waar zeiden sommigen, dat Manus nog lang zoo gek niet was als men wel dacht, maar wat viel hierop te rekenen? En de onderwijzer besloot om nu de school maar te sluiten, en zich naar zijn huisje te begeven, dat op weinige meters afstand stond. Maar nog vóór hij gelegenheid had om dit besluit ten uitvoer te brengen, stormde Jan de school weer binnen, terwijl zijn vader langzaam achter hem aankwam.

„Is de vloer geveegd, meester?“ begon deze, zonder een woord van verwelkoming.

„De vloer geveegd?“ herhaalde meester in stomme verbazing. „Wat bedoel je, Harmsen?“

„Ik vraag of de vloer geveegd is, meester. Kan ik duidelijker spreken?“

Een bedroefd glimlachje speelde om meesters mond, toen hij antwoordde:

„Nee Harmsen, de vloer is niet geveegd. Althans van daag niet.“

„En pruimt u tabak, meester?“ ging Harmsen voort, terwijl hij een snellen blik op den vloer had geworpen.

„Och Jan, hoe kwam je er bij om je vader hier te brengen,“ dus wendde de oude man zich nu tot den knaap. ¶

„Vader zal het terecht brengen meester, reken er op! Antwoord hem maar gerust, al doet vader nog zulke gekke vragen!“

De onderwijzer berustte, ofschoon hij in 't geheel niet ver-

wachtte dat dit vreemde onderhoud tot een goede uitkomst zou leiden. Dus antwoordde hij: „Nee Harmsen, dat kun je wel begrijpen; ik pruim nooit tabak.”

„Een van de schooljongens dan, meester?”

„Ware de zaak niet zoo hoogst ernstig, Harmsen, ik zou in lachen uitbarsten,” antwoordde meester. „Nee, ook de schooljongens pruimen geen tabak.”

„Best, meester; dan zou ik nu wel eens een half uurtje les willen geven aan de ledige schoolbanken!”

„Je bedoelt dat je hier eenigen tijd alleen wilt blijven, Harmsen?” vroeg meester, reeds besloten dit niet toe te staan.

„Ik bedoel wat ik zeg, meester; ga heen; en jij ook, Jan.”

„O, Meester, laat vader zijn gang gaan,” smeekte Jan; „ik weet zeker dat hij alles zal terechtbrengen!”

Er lag zooveel overtuiging in Jans droevige stem, dat de onderwijzer er ten slotte in bewilligde, en met Jan de school verliet. Buitengekomen kon de man echter niet nalaten om er Jan nog eens over te onderhouden, dat hij zijn vader in de zaak gemengd had, en dus vroeg hij nog eens: „Zeg eens Jan, hoe kwam je er toe om je vader hier te brengen?”

„O, vader is altijd heel anders wanneer hij van zulke zaken hoort! Dan rust hij niet voor hij alles nageplozen en in orde gebracht heeft. Hebt u wel opgemerkt meester, hoe geheel anders vader er uitzag dan gewoonlijk?”

„Nu, de vragen die hij mij gesteld heeft waren vreemd genoeg,” antwoordde meester. Toch moest hij zichzelf bekennen, het anders zoo matte en schier wezenlooze oog van den zonderlingen man had geschitterd, en zoo ooit, dan scheen hij nu den leelijken bijnaam, dien men hem gegeven had, in geen deele waardig.

„Ik wil er echter het beste van hopen, Jan,” zeide meester, toen hij zijn huisje bereikt had. „God geve spoedig uitkomst en licht in deze duistere zaak. Dag Jan. Wel te rusten!”

„Dag meester,” antwoordde Jan. „Maar rusten zal ik niet voordat ik mijn vader gesproken heb.”

Schouderophalend begaf de oude zich in huis om de treurige geschiedenis aan zijne vrouw te vertellen. Geheel ontsteld raadde

deze haren echtgenoot na het lang en uitvoerig verhaal om toch dadelijk den veldwachter in kennis te stellen met het gebeurde. Meester was van hetzelfde gevoelen, en toen hij zich gereed wilde maken om uit te gaan, werd langzaam de deur geopend, en trad Harmsen binnen, die zich zonder een woord te spreken op een stoel nederzette.

„Wel, Harmsen,” zeide meester, „zou er iets aan te doen zijn?”

„Er is iets aan gedaan, meester,” antwoordde Harmsen bedaard.

„Maar wat dan, Harmsen; wat weet je, spreek dan toch!”

„Ik weet alles, meester,” was het even bedaarde antwoord.

„Waar is Steven dan!” riep de onderwijzer, terwijl een straal van hoop zijn gelaat verlichtte.

„Bij schelen Teunis op zolder, meester!”

„Bij dien strooper!” barstte de goede man los, „hoe is hij daar gekomen?”

„Op zijn voeten, meester.”

„Maar wat kon den jongen in 's hemels naam bewegen om naar dien man te gaan?”

„De strooper heeft hem bewogen, meester. Juist zooals ik dacht. Hij heeft hem in zijn kraag gepakt en vervolgens op zijn zolder gesleept.”

„Maar vertel ons dan toch! Hoe hebt ge dit alles ontdekt?”

„Daar hoor ik je, zei de doove, en hij kreeg een steen in zijn nek, meester. Als u daarmee begonnen was, zoudt u nu reeds meer weten. Toen ik van mijn jongen hoorde, wat er had plaats gehad, was ik het dadelijk met mijzelf eens dat er verband moest bestaan tusschen zijn wegblijven van de school, en het verdwenen horloge. Maar even zeker was ik er van overtuigd, dat die jongen nooit het horloge kon hebben weggenomen. Ik ken Steven. Een ander moest het dus gedaan hebben. Nu was het maar de vraag, wie. Ik besloot daarom een onderzoek in uwe school in te stellen. Ik begon met u te vragen of de vloer geveegd was. Want indien dat gedaan was dan zou mijn onderzoek waarschijnlijk niet zoo spoedig afgelopen zijn geweest. En op uwe mededeeling dat de vloer niet geveegd was, keek ik eens rond en zag al spoedig iets liggen dat mij op een vermoeden bracht.”

„Tabak?“ viel de meester hem in de rede.

„Precies, meester, tabak!“ ging Harmsen kalm voort. „Daarom vroeg ik of u daar wel eens gebruik van maakte. En toen ik alleen was, vond ik dicht bij den lessenaar en ook bij de deur nog deze dingetjes, die zoo goed als naamkaartjes zijn; ziet u maar hier, meester: ieder korreltje zegt duidelijk: Schele Teunis! En de man toonde den verbaasden schoolmeester een tiental hagelkorrels, zooals op de jacht gebruikt worden.

„God zij geloofd“, juichte de schoolmeester, „de man heeft gelijk! Maar hoe weet ge, dat Steven op dien zolder zit? En laten we toch gaan om hem te bevrijden!“

„Zoo dadelijk, meester. Hij zit er goed. Toen ik de hagelkorrels had, wist ik, dat Teunis de dief was; maar tevens zag ik er uit, dat hij op heeterdaad betrappt moest zijn, want alleen door snel te loopen kunnen deze korrels uit zijn zak zijn gerold. Hij werd dus door niemand anders dan door Steven gesnapt, die, langs de school komende, alles door het geopende raam zag. De moedige jongen liet het hierbij echter niet, maar achtervolgde den dief, wat ik opgemaakt heb uit de voetstappen in den zandweg, die naar Teunis' huisje voert. Dichtbij dat huisje echter draagt het zand de sporen alsof er twee menschen aan 't worstelen zijn geweest, terwijl verder de voetstappen van beide personen in het huisje leiden. Daarbij komt dat er een gordijntje voor het zoldervenster is gehangen, en dat heb ik er nog nooit tevoren gezien. 't Is dus duidelijk dat Teunis den jongen, die hem steeds bleef achtervolgen, gegrepen heeft, en bij zich in huis gesleurd. En nu houdt zijne vrouw hem op den zolder opgesloten totdat haar man ver genoeg ontvlucht is.“

„Geen oogenblik meer verloren! Den jongen teruggehaald!“ riep de gelukkige schoolmeester vol geestdrift uit. En hij spoedde zich, door Harmsen gevolgd, naar buiten.

„Nu zullen we mijn jongen ook nog mēenemen, meester,“ merkte Harmsen op, „want die weet ook van de zaken af.“

„Ja, zeker, zeker, indien iemand, dan hij!“ stemde de schoolmeester toe.

„Zie, daar komt hij al aan met Van Voorst!“

Inderdaad, daar was de arme vader; de man leverde een beklagenswaardig schouwspel op. Zijn bleek gelaat en onrustige blik gaven blijk van den angst waaraan hij ten prooi was. Doch de enkele woorden van den schoolmeester: „Steven is gevonden!” deden hem opspringen van vreugde en verrassing. Op weg naar het huisje van den strooper, dat op slechts een kwartier afstands stond, werd alles nog eens haarfijn door den schoolmeester verteld. Van Voorst kon niet nalaten diep geroerd zijn hartelijken dank te betuigen aan den man, die door zijne scherpzinnigheid zooveel leed verzacht en zooveel duisters opgeklaard had. Maar hij weerde den gelukkigen vader af. „De zaak is zoo eenvoudig mogelijk,” zeide hij.

„Is je man thuis, vrouw?” vroeg Van Voorst op barschen toon aan de vrouw van den algemeen bekenden strooper, toen men het huisje bereikt had en binnengetreden was.

„Hoe zoo?” was de wedervraag.

„Hoe zoo? Dat zul je even goed weten als wij! Waar is hij?”

„Hij is reeds een uur of vier geleden uitgegaan en ik heb hem nog niet weergezien,” antwoordde de vrouw nu.

„Dat klopt,” merkte Harmsen op.

„En wien houdt je daar op dien zolder vast?” bulderde Van Voorst de verschrikte vrouw toe.

„O, heb medelijden met mij, meneer,” kreet de vrouw. „Hij zou mij zoo geslagen hebben als ik zijn zin niet deed. Hij heeft me laten beloven dat ik den jongen niet voor tien uur weer los zou laten! En ik heb het ook niet durven doen, want als hij kwaad is, ontziet hij niets, en hij zou mij zeker vermoord hebben!”

„Vooruit dan, laat ons naar boven!”

De vrouw wees hun den toegang tot den zolder, en werkelijk, daar lag in een hoek met op den rug vastgebonden handen, en een doek in den mond de beklagenswaardige Steven. De arme jongen was schier bewusteloos van angst en pijn, doch spoedig herstelde hij, toen zijn vader de touwen losknoopte, en hem den doek uit den mond trok.

„O, vader!” riep de gelukkige knaap uit, „hoe heerlijk dat u nu juist komt! Ik lig hier nu reeds vier uren, en toen ik begon

te wanhopen en vreesde dat men mij wellicht van honger zou laten sterven, toen”

„Welnu, jongen, toen?”

„O, vader, toen bedacht ik, dat zoo iets mij nog kon redden, dat niet anders dan een vurig gebed kon zijn! En toen ik daarop den Heere hartelijk gebeden had, dat hij mij uit dezen ellendigen toestand zou verlossen, toen hoorde ik uwe stem, beneden in de kamer, en toen wist ik, ik was gered!”

„Juist zoo, jongen; wie op God vertrouwt wordt nooit beschaamd,” antwoordde Van Voorst geroerd. „Houd dat altijd in 't oog en je zult er wel bij varen! Maar kom, laat ons zorgen dat we hier vandaan komen,” vervolgde hij, en verheugd begaf het vijftal zich naar beneden. Er kwam aan het vragen en vertellen schier geen eind.

„En nu zullen we het overige aan den veldwachter overlaten,” stelde Harmsen voor. „Blijft hier nog even, opdat deze vrouw niet ontsnapt, dan zal ik den veldwachter gaan halen.”

Deze verscheen spoedig, vergezeld van eenige helpers, waarop de anderen het vertrek verlieten.

Den volgenden dag was het feest in de school! Meester zou eene geschiedenis vertellen! Een ware geschiedenis! En die nog maar heel kort geleden gebeurd was ook!

Allen luisterden met gespannen aandacht, en toen meester duidelijk in 't licht stelde welk een moedige daad hun geliefde makker den vorigen dag verricht had, toen gevoelde Jan Harmsen wel, hij moest het wat moed betrof toch nog tegen Steven afleggen! En ook te begrijpen is het, dat Steven nu niet alleen de held van den dag, maar voor altijd de held van de school zou blijven.

Doch daar werd de deur geopend. Vooraan ging de burgemeester, de dorpspredikant volgde, terwijl de veldwachter achteraan kwam.

„Meester,” dus ving de burgervader aan, „we hebben gehoord

van de moedige en flinke daad, die door een uwer scholieren verricht is. Waar is de jongen?"

„Steven van Voorst, kom eens hier,” riep meester.

Met een hoogrood gelaat verscheen de knaap voor de klas.

„Zoo, beste jongen,” dus vervolgde de burgemeester, „jij bent het dus geweest, die den meest beruchten strooper van het dorp op diefstal hebt betrapt en hem achtervolgde?"

„Jawel, meneer de burgemeester,” klonk het, wel wat verlegen voor zoo'n flinken jongen.

„Welnu,” ging de burgemeester voort, „we hebben het in hoofdzaak aan uwe hulp te danken, dat we de hand hebben mogen leggen op den gevaarlijken man. Dat is voor de geheele gemeente veel waard. En daarom had ik je deze kleine belooning toegedacht, als aandenken aan den zeer onplezierigen namiddag, dien je op Teunis' zolder hebt doorgebracht. Ziehier! En jongens,” vervolgde hij, terwijl hij zich tot de klasse wendde, „neemt gerust een voorbeeld aan uw aller vriend, want ik durf wel zeggen, dat er niet zeer velen onder u zich zoo dapper zouden hebben gedragen!"

Met bevende vingers had Steven het doosje geopend, dat hem door den burgemeester overhandigd was, en toen daar voor zijn verbaasde oogen een splinternieuw zilveren horloge lag, blonk zijn gelaat van opgetogenheid en hartelijk drukte hij den burgemeester de hand.

„En nu heeft de veldwachter ook nog een woordje te zeggen, meester, meer bepaald tot u.”

„Meester,” dus ving deze aan, „de vrouw die u ons gisteren-avond gevangen hebt zien nemen, en die dezen jongen ruim vier uren op den zolder opsloot, heeft op onze bedreigingen met zware straffen, verteld waar haar man zich waarschijnlijk ophield. We hebben hem toen nog tijdig achterhaald, en hij bevindt zich nu ook in verzekerde bewaring. En tot mijn groot genoegen, meester, had hij het gestolen horloge nog in zijn bezit, zoodat het mij een waar genoegen is, u dit weer te kunnen overhandigen.” Dit zeggende, hield hij meesters horloge in de hoogte, zoodat allen het duidelijk konden zien, en gaf het vervolgens aan den diep ontroerden ouden man terug. Dat

was een heerlijk en onverwacht slot aan de geschiedenis!

„En nu, vrienden, wenschte ook ik nog een woordje in 't midden te brengen,” dus begon de predikant. „Je zult allen misschien reeds gedacht hebben: Er ontbreekt hier nog iemand! En dat is ook zoo. Maar hoe vriendelijk of ik den ouden Harmsen, aan wien we den spoedigen afloop en gelukkige uitredding uit deze zaak voor een groot deel te danken hebben, hoe hartelijk ik hem ook verzocht om hier in de school deelgenoot te zijn van de algemeene vreugde, hij was er niet toe te bewegen. „Ik heb mijn schooltijd gehad,” zeide hij. Dat moet hij nu voor zich zelf weten, jongens, maar één ding zult ge mij wel willen beloven, n.l. dat ge den ouden man nooit weer den leelijken scheldnaam, dien ik wel eens gehoord heb, achterna roept. Dat de man niet alleen volstrekt niet gek is, maar daarentegen verstandiger dan menigeen, heeft hij, dunkt mij, gisteren duidelijk genoeg bewezen. Dus dat is afgesproken, jongens?”

Uit aller mond klonk een hartelijk en welgemeend: „Ja, domenee, ja zeker, domenee!”

„Flink zoo, jongens,” ging de predikant voort. „En dan dunkt me ook dat we meer dan overvloedig stof hebben om God te danken voor zijne wonderbare uitredding. Hij heeft ons ook nu weder een nieuw bewijs gegeven, dat wie op Hem in de ure des gevaars zijn vertrouwen stelt, nimmer bedrogen uitkomt. We zullen daarom gezamenlijk het schoone versje zingen, dat ge zeker allen wel kent:

Wie maar den goeden God laat zorgen
En op Hem hoopt in 't bangst gevaar,
Is hij hem veilig en geborgen;
Dien redt Hij godlijk, wonderbaar;
Wie op den hoogen God vertrouwt
Heeft zeker op geen zand gebouwd!

Uit volle borst werd hierop het bemoedigende lied aangeheven, en zeker was er onder al de aanwezigen géen, die niet van harte mée instemde.

„Jongens, ik begrijp wel, de ware lust tot leeren zal er

vandaag wel niet bij je inzitten," dus besloot de oude schoolmeester. „En ook ikzelf zou liever eens uitrusten van al de wederwaardigheden, die ik in zoo korten tijd heb onderzonden. Ik geef je dus voor het overige gedeelte van den dag vrijaf om eens aan je ouders te kunnen vertellen wat er al zoo gebeurd is. Dag jongens! Veel plezier!"

Nu was er natuurlijk geen houden meer aan. Eerst zoo'n boeiende, prachtige vertelling, en nu nog vrijaf ook!

Er kwam aan het gejuich schier geen einde, en nog geruimen tijd kon meester zich verlustigen in de zich meer en meer verwijderende, vroolijke jongensstemmen.

„Wat mankeert den meester nu weer?" mompelde Manus, die buiten was, en al die drukte zag. „Gaan ze nu allemaal aan den loop? Nu, ik haal ze niet weer op, dat wordt me te druk."

En er was niemand die het van Manus verlangde ook.
